

Det er vigtigt at undgå skader på egne eller andres værdifulde genstande (eller på genstande med affektionsværdi), f.eks. i et anfald af ukontrolleret raseri med et muligt erstatningskrav samt langvarig, dårlig stemning til følge.

Personalet skal registrere indgrebet og indberette det til personalelederen.³⁶⁶

Det skal ske hver gang, at det akutte indgreb foretages. Se eventuelt nærmere i Social- og Boligstyrelsens FAQ på Magtanvendelsesområdet. Der kan klages til kommunalbestyrelsen over dette indgreb.

Personalelederen skal jævnligt orientere personens pårørende og lignende om anvendelse af afværgehjælp, medmindre personen har frabedt sig dette og selv er i stand til at klage.³⁶⁷

Kommunen skal udarbejde en handleplan for den pågældende.³⁶⁸

5.4.4.2 Fastholdelse mv.

Personalet kan løsne en persons greb i en anden person eller i et dørhåndtag eller lignende til en andens bolig, hvis den, der foretager grebet, udviser en grænseoverskridende eller konfliktskabende adfærd.³⁶⁹

Reglen gælder både for fællesarealer og i egen bolig i et botilbud. Den kan også anvendes ved botilbuddets udflugter og lignende. Indgrebet betragtes som magtanvendelse, men anses som mindre indgribende og mere skånsomt end egentlig fastholdelse. Indgrebet skal registreres til personalelederen som akut magtanvendelse.³⁷⁰ Det skal ske hver gang, at det akutte indgreb foretages. Se eventuelt nærmere i Social- og Boligstyrelsens FAQ på Magtanvendelsesområdet.

Der kan klages til kommunalbestyrelsen over denne foranstaltning.³⁷¹

Personalelederen skal jævnligt orientere personens pårørende og lignende om indgrebet, medmindre personen har frabedt sig dette og selv er i stand til at klage.³⁷²

Kommunen skal udarbejde en handleplan for den pågældende.³⁷³

Yderligere kan personalet fastholde, tilbageholde eller føre en person tilbage til egen bolig eller opholdsrum i et bo- eller dagtilbud. Der er her tale om en situation, hvor det er nødvendigt at sikre andres tryghed, værdighed og sikkerhed. Og personen skal have en adfærd, som er meget grænseoverskridende over for de øvrige i bo- eller dagtilbuddet. Den samme regel gælder, hvis adfærden er til

fare for den pågældende selv eller andre. Den gælder også i situationer, hvor en person er gået ind i en bolig i et botilbud, uden at beboeren ønsker det.³⁷⁴ Her er der tale om at anvende magt i en akut situation. Indgrebet må kun ske, når det ikke har været muligt at opnå frivillig medvirken ved en socialpædagogisk indsats.

Det afhænger af en konkret og individuel vurdering, om personen udviser en adfærd, der er meget grænseoverskridende eller meget konfliktskabende. Det beror bl.a. på, om adfærden kan forventes at skabe utryghed hos andre, og om det tidligere er sket, at andre er blevet bange, når personen har haft en sådan voldsom eller truende adfærd.³⁷⁵

Reglen gælder for *alle* personer med betydeligt og varigt nedsat psykisk funktionsevne, herunder personer med demens. (I afsnit 5.5.2 Videregående regler om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten er beskrevet en yderligere regel *alene* for personer, hvor tilstanden skyldes erhvervet og fremadskridende mental svækkelse. Det kan f.eks. være personer med demens).

Indgreb må aldrig erstatte omsorg, pleje og socialpædagogisk bistand. Hvis formålet med at anvende magt ikke står mål med den forbundne krænkelse og ubehag, skal indgrebet undgås. Her drejer det sig om at anvende *proportionalitetsprincippet*. Desuden skal anvendelse af magt foregå så skånsomt, som omstændighederne tillader – det såkaldte *skånsomhedsprincip*. Indgrebet skal registreres og indberettes til personalelederen som akut magtanvendelse. Det skal ske hver gang, at indgrebet finder sted.

Bliver en person fastholdt, tilbageholdt eller ført tilbage til egen bolig eller opholdsrum, kan der klages over denne magtanvendelse til kommunalbestyrelsen. Kommunalbestyrelsens afgørelse kan indbringes for Ankestyrelsen. Er der tale om et indgreb, som udgør en frihedsberøvelse, kan Ankestyrelsens afgørelse indbringes for retten.^{376 377} Ofte vil vedkommende ikke selv være i stand til at begære sagen indbragt for retten. En pårørende kan så gøre det. Eller også kan en anden repræsentant, herunder en værge eller fremtidsfuldmægtig.³⁷⁸

Personalelederen skal jævnlige orientere personens pårørende og lignende om indgrebet, medmindre personen har frabedt sig dette og selv er i stand til at klage.³⁷⁹

Kommunen skal udarbejde en handleplan for den pågældende.³⁸⁰